

HOMÍLIA NA 1. PÔSTNU NEDEĽU
O POKÚŠANÍ PÁNA JEŽIŠA NA PÚŠTI

Osvietení páni kanonici, duchovní otcovia farnosti, moji duchovní bratia v kňazskej, diakonskej službe, milí rehoľníci, rehoľné sestričky, bratia a sestry, milá mládež,

podobne, ako je tomu v prírode, tak aj v kresťanskom živote máme znamenia, ktoré nás prebúdzajú do nového dňa. Na dedine je to napríklad spev kohúta, štebotanie vtákov, a tam, kde majú železnicu, sú na to zvyknutí. (Tiež) ranné trúbenie vlaku, ktoré im označuje presný čas. O 6:00 h, keď prechádza vlak a zatrúbi, pre mnohých je to znamenie, že treba vstávať možno aj skôr, do školy, do práce. Mnohí ľudia pravidelne používajú budík alebo už teraz aj mobilný telefón. Pamätám si, že ako študent som rád spával. Tak som si ten budík musel dať ešte na tanier, aby poriadne hlučne vrčal, aby som sa zobudil.

Takýmto znamením sú aj kostolné zvony, ktoré sú vo svojej podstate hudobným nástrojom. Svojimi krásnymi tónmi nám pripomínajú, že je tu ráno, že treba vstávať. A nám veriacim kresťanom pripomínajú, že sa treba pomodliť rannú modlitbu Anjel Pána, prípadne aj to, že o polhodinu sa začína svätá omša. Sme radi, keď to každý deň všetko do poriadku zvládneme. Sme duchovne pokojní, že máme každý deň program svojho života, ten pracovný či duchovný v súlade. Občas dostávame listy, v ktorých sa niektorí obyvatelia sťažujú na zvonenie zvonov na našich (pozn.: kostolných) vežiach. Preto sme to museli aj trochu obmedziť a skrátiť. Je zaujímavé, že celé stáročia to nikomu nevadilo, boli sme na to pyšní, že žijeme v Malom slovenskom Ríme, kde je toľko kostolov a toľko rozličných zvonov zvoní každý deň... Skôr nás to duchovne povznášalo, ale dnes je iná doba... Dokonca aj počas komunizmu boli len výnimočné zákazy zvonenia. Keď bol nejaký komunistický sviatok a mali manifestáciu, mali sme prísny zákaz zvonit'. Ale dnes sú to iniciatívy jednotlivcov alebo nejakých skupín, možnože aj ideologických, politických, že ich to rozčuľuje, „čo tam trieskate na tie zvony“... Viete, keď niekto zvonenie zvona, ktorý stál obrovské peniaze, to umelecké dielo považuje za „čo to tam trieskate na tie zvony“, tak mi ho je ľúto, pretože si predstavujem jeho duchovný stav, aký musí byť, keď ho to rozčuľuje, keď to považuje nie za hudbu, ale za trieskanie.

HOMÍLIA NA 1. PÔSTNU NEDEĽU
O POKÚŠANÍ PÁNA JEŽIŠA NA PÚŠTI

Spomeniem ešte viaceré takéto príklady. Pred niekoľkými rokmi sa v Maďarsku stala veľká tragédia. Rocková hviezda, spevák, ktorého fanúšikovia poznali pod umeleckým menom Zámbo Jimmy sa zastrelil. Mysleli si, že spáchal samovraždu. Skutočne tomu tak bolo, avšak za zvláštnych okolností. Ráno ho prebudilo kikiríkanie susedovho kohúta. Jeho to natoľko rozčúlilo, že s nabitým revolverom pristúpil k otvorenému oknu, namieril na kohúta, potiahol spúšť, ale zbraň sa zasekla. Vtedy rozospatý Zámbo Jimmy nahliadol do hlavne zbrane, náhodou potiahol kohútik a rana mu vpálila guľku priamo do čela. Malý kohútik odpovedal, nechcem byť nepríjemný, na hlas toho kohútika zvonku. Vidíte, aj takéto veci sa môžu stávať u ľudí, ktorí možno svoj hlas považujú za dôstojnejší, umeleckejší než obyčajný spev kohúta. Na pohreb mu prišlo niekoľko desiatok tisíc faniniek z celého Maďarska i zo zahraničia.

A napokon ešte jedna takéto udalosť, ktorá sa okrajovo zaznačila v histórii Cirkvi. Kdesi som čítal, že v roku 1846 dánsky kráľ Kristián VIII., v čase, keď boli Dáni ešte horliví, vydal takéto výnos: „*Pretože sme sa dozvedeli, že v kostoloch sa príliš rozšíril spánok a driemanie, láskavo nariaďujeme, že v každej obci má byť určených niekoľko mužov, ktorí by dlhou palicou poklepali po hlave spiacich ľudí, aby sa tak dosiahlo žiaducej zbožnej pozornosti veriacich*“. Dnes po sto rokoch nám to pripadá dosť divné. Myslím si, že niekedy aj v škole, v triede alebo i v slovenskom parlamente by nezaškodilo, keby boli takéto muži poverení podobnou činnosťou. I keď sa nám tento výnos z doby spreď viac ako sto rokov zdá byť veľmi divný, predsa i my potrebujeme stálu výzvu k bdlosti. Bdelí a ostrážití máme byť v každej chvíli, aby sme nezabudli na to, čo je v živote najdôležitejšie - na spásu duše. Aby sme nedriemali, aby sme sa zobudili zo spánku teraz na začiatku pôstneho obdobia a začali pracovať na obnove svojho duchovného života.

Dnešná liturgia nám na začiatku pôstneho obdobia ponúka obraz Ježiša, ktorý je pokúšaný diablom. Sv. Gregor Veľký to komentuje nasledovne: „*Nebolo nedôstojné nášho Vykupiteľa, aby bol pokúšaný, veď prišiel, aby ho zabili, takto totiž prekonaním pokušiteľa zvíťazil nad našimi pokušeniami; rovnako, ako svojou smrťou premohol našu smrť.*“ Často nám to rezonuje v myšliach, aj v srdci, že Ježiš nás prišiel spasiť svojou smrťou na kríži

HOMÍLIA NA 1. PÔSTNU NEDEĽU
O POKÚŠANÍ PÁNA JEŽIŠA NA PÚŠTI

a zmŕtvýchvstaním. Ale táto udalosť z púšte nás upozorňuje, že Ježiš sa nechal pokúšať, aby zvíťazil nad našim osobným pokúšaním, aby sme sa dokázali podľa jeho vzoru zmobilizovať a postaviť sa na odpor diablu, pokušiteľovi. Podľa dnešného evanjelia sa Pán Ježiš najprv štyridsať dní modlil na púšti. Tým nám ukázal, že modlitba je základnou podmienkou nášho víťazstva nad nízkymi hnutiami nášho srdca. Podmienkou prepotrebnou! Lenže Pán Ježiš pridal k modlitbe ešte niečo veľmi dôležité, a to svoje zásadné rozhodnutie vzdorovať pokušeniu, ktoré vyjadril prísny gestom a zvolaním: „*Chod' mi z cesty, satan!*“ (Mt 16,23) Z toho vyplýva, že sú dve podmienky nášho víťazstva nad nízkymi hnutiami nášho srdca: modlitba spojená s pôstom a energické nekompromisné odmietnutie diabla, pokušiteľa: „*Chod' mi z cesty, satan!*“ (Mt 16,23) Na to by niekto z vás mohol povedať, mohol by namietnať, že tento konflikt medzi Ježišom a diablom bol konfliktom medzi Bohom a mocou zla, teda priamy konflikt. Ale my vieme, že diabol dokáže pracovať aj skrze svojich spolupracovníkov. Dokonca niekedy aj nás privedie k rozhodnutiu, že jeho múdrosti, jeho ideológii sa snaží šíriť skrze človeka, aj skrze veriacich ľudí.

Bratia a sestry, nepovedal Pán Ježiš tie isté slová aj Petrovi? Vzdial sa odo mňa satan, pokušiteľ! Ten Kristus, ktorý miloval svojich apoštolov priamo takto natvrdo to povedal Petrovi. A keď sa spomína, že Pán Ježiš zachránil hriešnicu pred ukameňovaním, aj tej povedal: „*Chod' a už nehreš!*“ (Jn 8,11) Vrcholom bolo, keď si uplietol bič, prišiel do jeruzalemského chrámu a vyhnal ním odtiaľ kupcov. Ježiš nebol nejaký láskavý slniečkár. Jeho láska bola láskou Vykupiteľa, Božieho Syna, ktorý urobil všetko preto, aby nás uchránil pred pokúšaním diabla, aby sme boli spasení. To nie je nejaká doširoka otvorená náruč bez hraníc v tom zmysle, že si môžeme pokojne povedať, že Pán Boh mi to odpustí, nemusím ísť ani na spoveď, veď ten môj priamy kontakt s ním je plný lásky. Ježiš nám dáva napomenutia a príklad svojimi osobnými postojmi. Aj v súčasnosti nám diabol ponúka pompu a slávu sveta. Dáva nám ponuku, že stačí len tak málo... Padnúť pred ním na kolena. Ponúka nám ju aj prostredníctvom niektorých prezidentských kandidátov, ktorí nám sľubujú hory doly, a my sme svedkami smutnej skutočnosti, že žiaľ, aj kresťania sú ochotní dať svoj hlas takému kandidátovi, ktorého názory a program sú nezlučiteľné s Kristovým učením a s kresťanskými hodnotami. Spomeňme si ešte z dnešného evanjelia na tú časť: „*Potom ho diabol vyzdvihol,*

HOMÍLIA NA 1. PÔSTNU NEDEĽU
O POKÚŠANÍ PÁNA JEŽIŠA NA PŮSTI

v jedinom okamihu mu ukázal všetky kráľovstvá sveta a vravel mu: «Dám ti všetku ich moc a slávu, lebo som ju dostal a dám ju, komu chcem. Ak sa mi teda budeš klaňať, všetka bude tvoja»“. (Lk 4,5-7)

Možnosť priamej voľby prezidenta Slovenskej republiky, ktorá nastala pred dvadsiatimi rokmi, priniesla nielen právomoc, ale aj veľkú, veľkú zodpovednosť za túto voľbu. Kresťan sa nemôže nechať zmanipulovať, nehľadiac na povinnosti vyplývajúce z Desatora, cirkevných prikázaní, evanjelia, z učenia Katolíckej cirkvi, z katolíckeho svedomia a voliť kandidátov, ktorí podporujú interrupcie, homosexuálne manželstvá a súhlasiť s tým, aby si mohli adoptovať deti, LGBTI, mäkké drogy, eutanáziu. Či vás to nepovzbudzuje, bratia a sestry, že všetky kresťanské cirkvi, spolu s nami katolíkmami, sme opäť podpísali jednohlasne protest proti ratifikácii Istanbulskej dohody? To vás musí presvedčiť, že nielen my katolíci, ale všetky kresťanské cirkvi pôsobiace na Slovensku tento dokument podpísali v znení, že sme proti Istanbulskej zmluve, pretože je tam zašifrovaná ideológia gender a LGBTI. Pre nás v štáte by mal byť prezident svetlom pre všetkých aj svojím osobným, nielen intelektuálnym, ale aj mravným životom. Ktorý svojím srdcom i životom vyznáva úctu k pravým hodnotám ako sú pravda, spravodlivosť, úcta k životu, úcta k človeku od prirodzeného počatia až po prirodzenú smrť, úcta k tradičnej rodine, ktorej základom je jeden muž a jedna žena, otec a mama. Žiaľ, musím povedať, že kňazi prvého, druhého, aj tretieho stupňa kňazstva sa niekedy pridávajú k týmto ultraliberálnym názorom. Postaviť sa v televízii a propagovať kandidáta alebo kandidátku za takúto ultraliberálnu stranu na prezidentku je ťažkým hriechom.

Bratia a sestry, musím povedať, že ako trnavský arcibiskup, ktorý vedie toto stádo v Kristovom zmysle slova, svojich bratov, ktorí sú vo všetkých funkciách a hodnostiach a ku ktorého zodpovednosti patria aj emeritní biskupi, arcibiskupi, musím to povedať, že toto nie je správna cesta. Touto cestou vedíme našich veriacich do slepej uličky, do katastrofy. Vždy je lepšie (pozn.: je to pokušenie) súhlasiť, povedať diablovej, áno keď mi toľko ponúka všelijaké možnosti, veď čo ma to stojí, keď si troška pokľaknem pred tebou. Áno, je to smutné, že na stranu ultraliberálnych kandidátov sa stavajú niektorí veriaci, cirkevní hodnostári

HOMÍLIA NA 1. PÔSTNU NEDEĽU
O POKÚŠANÍ PÁNA JEŽIŠA NA PŮŠTI

a katolícki politici. Teraz som sledoval jednu diskusiu, čo môžem povedať ako príklad kresťana katolíka, ktorého už poznám štyridsaťpäť rokov, možno aj viac a on povie, že keď cítia vzťah lásky dvaja muži jeden k druhému, majú sa radi a spolu založia nejaké spoločenstvo, to nie je hriech. Ako to môže povedať kresťansko-katolícky politik, ktorý prešiel disidentom a všetkým možným a zrazu toto vysloví. A za svoje osobné zlyhania považuje ten istý kandidát na prezidenta to, že nevie presne, koľko stojí v supermarkete vajička, v tom má pochybnosti a potom, že je troška lenivý, pretože bol najmladší zo súrodencov v rodine, tak mu mnohé veci prepáčili... To sú jeho vyznania. A ja by som k tomu dodal, na viac hriechov sa už nepamätám, hoci predtým evidentne zavádzal, postavil sa proti náuke Katolíckej cirkvi, katolíckej morálky.

Bratia a sestry, vstupujeme do pôstnej doby. V tomto období sa častejšie modlime posvätný ruženec, krížovú cestu, častejšie pristupujeme ku sviatosti pokánia a mnohí si vykonávajú aj celoživotnú svätú spoveď. Prijímame Eucharistiu, berieme do rúk Kristov kríž, ktorý je stredobodom našej kresťanskej existencie. Ak chce niekto žiť s Kristom, nech nerobí nič iné, než to, čo Kristus. Odmieta návrhy diabla a miluje tak, ako Kristus na kríži. Kristova láska totiž nie je akási slniečkárska idyla - zapáčiť sa každému, každej strane, každému politikovi a dokonca aj diablove. Nezabudnime, že najväčším politikom, najväčším intelektuálom a najväčším slušníkom dokáže byť sám diabol. Sv. Terézia z Avily hovorí: „*Ak chceš objasniť Krista na kríži, musíš ho objasniť s jeho krížom, jeho ranami a jeho trňovou korunou.*“ Ak budeme takto prežívať pôstne obdobie, je isté, že sa priblížime znova o čosi bližšie k Bohu, a tak aj skrze nastávajúce voľby bude aj naše Slovensko nielen slušnejšie, ale predovšetkým kresťanskejšie a stane sa spoločnosťou, spoločenstvom, ktoré naplno naplní požiadavku našich svätých vierozvestov sv. Cyrila a Metoda. Dedičstvo otcov, zachovaj nám Pane.

Amen.